

Рамиєс

Для поляків, які цінують традицію незалежності, Анна Валентинович залишається однією з центральних постатей другої половини ХХ століття. Часто підкреслюється, що її життя символізує певну схему польської долі – перехід від захоплення ідеєю «нового прекрасного світу» до відкидання комуністичної системи брехні та пригноблення.

Представники другої сторони історичної суперечки – поляки, що визнали доцільність та обов'язковість угод, укладених за Круглим столом – вбачають у цій постаті незрозумілий контрапункт Леха Валенси. Водночас вони погоджуються з тим, що вона була відважна, рішуча та чесна.

Героїні присвячено розгорнуті публікації, прощальні тексти на кілька сторінок та короткі некрологи. Її іменем названо вулиці, сквери та провулки. З'явилися пам'ятники. На стіні будинку у Гданську-Вжещі, де вона прожила близько 60 років, висить меморіальна дошка. До збереження культурної пам'яті долучилися син Януш та онук Пйотр.

З перспективи 10-річчя залишається сподіватися, що вшанування пам'яті Анни Валентинович – символу «Солідарності», героїні польського та українського народів – буде завжди пов'язане з живою та зрозумілою ідеєю, яка надихатиме наступні покоління, сповнені бажання зробити світ справедливим.

Януш Валентинович (син) та керівник профспілки «Солідарність» Пйотр Дуда покладають квіти під пам'ятником Анні Валентинович, Гданськ, 21 серпня 2016 року. / Janusz Walentynowicz (syn) oraz przewodniczący NSZZ „Solidarność” Piotr Duda składają kwiaty pod pomnikiem Anny Walentynowicz, Gdańsk 31 sierpnia 2016
Fot. Piotr Machnica, KK NSZZ „Solidarność”

Dla Polaków rozmiłowanych w tradycji niepodległościowej Anna Walentynowicz pozostaje jedną z centralnych postaci drugiej połowy XX wieku. Jak podkreślano, jej żywot symbolizuje pewien typ polskiego losu, polegającego na przejściu od fascynacji ideą „nowego wspaniałego świata” ku odrzuceniu komunistycznego systemu kłamstwa i opresji.

Przedstawiciele drugiej strony historycznego sporu – Polacy uznający słuszność i wiążący charakter porozumień zawartych przy Okrągłym Stole – dostrzegają w tej samej postaci niezrozumiały kontrpunkt dla Lecha Wałęsy. Jednocześnie jednak nie odmawiają jej ogromnej odwagi, determinacji i uczciwości.

Bohaterce poświęcono opasłe publikacje, kilkustronicowe pożegnania i zwięzłe neкрологи. Jej imieniem nazwano ulice, skwery i uliczki. Powstały pomniki. Na ścianie domu w Gdańsku-Wrzeszczu, gdzie mieszkała blisko 60 lat, zawieszono tablicę pamiątkową. W kultywowaniu pamięci zaangażowani są syn Janusz oraz wnuk Piotr.

Z perspektywy 10-lecia pozostaje mieć nadzieję, że upamiętnienie Anny Walentynowicz – ikony „Solidarności”, bohaterki narodów polskiego i ukraińskiego – trwale stopi się z żywym i właściwie rozumianym przesłaniem, z którego czerpać będą kolejne pokolenia pragnące uczynić świat bardziej sprawiedliwym.

Ольга Любчик на відкритті пам'ятної дошки на честь сестри – Анни Валентинович, Гданськ, 2011. / Olha Lubczyk na odsłonięciu tablicy pamiątkowej ku czci siostry – Anny Walentynowicz, Gdańsk 2011
Fot. Wojciech Strozyk, Reporter

